

PÉCSI Dohánygyár

X. évfolyam, 9. szám A PÉCSI DOHÁNYGYÁR DOLGOZÓINAK LAPJA 1983. SZEPTEMBER

A fegyveres erők napjára

Figyelve a napi híradásokat a rádióban, az újságokban, a televízió külpolitikai műsorai-ban, azt tapasztaljuk, hogy szerte a világban, a világ különböző országaiban, velünk együtt az emberek többsége mind jobban aggódik a béke meglétéért. Egyre nyugtalanab-bul figyeljük a világ különböző helyein kialakult feszültség-gócokat, legyen az határsértés, a meglévő feszültséget növelő rakétatelepítés, vagy már ki-robant háború.

Ennek az aggodásnak és nyugtalanságnak több oka van és ez nagyon összetett. Világ-szerte érezeti hatását az en-gergiaválság, ami legtöbb ország számára a gazdasági viszonyo-kat megváltoztatta, általában kedvezőtlenebbé tette. Ez a nyugati országokban többek között a munkanélküliség nö-vekedésében, a dolgozók, a napi bérből élők szociális hely-zetében történt romlásban, a pénzkeletkezésében, a napi életpfeltételek rosszabbodá-sában tükröződik. Az így kiala-kult rossz közérzethez az a me-terségesen fűtött, az Amerikai Egyesült Államok által már a hetvenes évek végétől kezd-ményezett fegyverkezési hájza is hozzájárul, mely az egyszerű amerikai szemével védelmi te-vékenységnek tünteti fel a mind magasabb fokú, agresszívabb fegyverek gyártását és telep-ítését.

A világszerte tapasztalható aggodalom és nyugtalanság hatását mi is érzékeljük. Tud-juk, hogy a testvéri szocialista országokat, mindenekelőtt a Varsói Szerződés tagországai-nak népeit továbbra is az jel-lemzi, hogy következetesen és tántoríthatatlanul folytatják a béke és nemzetközi biztonság érdekeit szolgáló törekvéseiket, kellő figyelmet fordítva orszá-gaik védelmi képességeinek további szilárdítására. Mi jel-lemzi napjaink honvédelmét? A XII. pártkongresszus megál-lapítása: „A Magyar Népköz-társaság fegyveres erői és tes-tületei a dolgozó tömegekre támaszkodva megbízhatóan vé-delmezik népünk békéjét és szocialista vívmányait, méltók a bizalomra és a megbecsülés-re. Hadseregünk a mai korsze-rű követelmények színvonalán áll és a Varsói Szerződésbe tö-mörült fegyverbarátaival jó együttműködésben örködik bé-kés építő munkánkon, védi ha-zánk szuverenitását és függet-lenségét”.

Most, amikor a pákozdi csa-ta 135 évvel ezelőtti esemé-nyekre emlékezünk, nyugodt szívvel állíthatjuk, hogy az ak-kori magyaroktól alapvetően semmiben sem különbözünk: az egész társadalmunk most is alapvető feladatának érzi ha-zánk védelmét. Ezt fogalmazta meg már 1976-ban kormá-nyunk, amikor a honvédelem-

mel kapcsolatos törvényt ál-kotta és azóta ez a törvény a Honvédelmi Törvény nevet vi-seli. Ennek alapján teljesítik fiataljaink honvédelmi köteles-ségeiket: vonulnak be katoná-nak, az iskolapadokban ülők pedig a bevonulás előtti idő-szakban sajátítják el a honvé-delem politikai, eszmei, kultu-rális tudnivalóit. Az ilyen írá-nyú ifjúsági nevelésben a Ma-gyar Néphadsereg és a többi fegyveres testület egyaránt ki-veszi részét.

Néphadseregünk a társadal-munk szerves része, amely a gazdasági lehetőségeinkkel összhangban eszmeileg, vilá-gnézetileg együtt fejlődik tár-sadalmunkkal. A Honvédelmi Törvény vállalása és teljesítés-e szerves társadalmi bázison ala-pul és szervesen összefügg a gazdasági építés tennivalóival. Társadalmunk szocialista arcu-latának formálódása, orszá-gunk gazdasági eredményei-nek erősödése természetesen védelmi képességeinket is fo-kozza. A fejlett szocialista tár-sadalom építése és altalmazá-sa tehát egymástól elválasztha-tatlan. Ebből következik, hogy a haza fegyveres oltalmazói, katonák, határőrök, munkás-őrök és valamennyi fegyveres testület tagjai akkor tudják el-szántásukat és tudásuk legjavát nyújtani, ha a háterszáguk szilárd. Ez a szilárdság nemcsak gazdasági, hanem erkölcsi, po-litikai szilárdságot is kell hogy jelentsen.

Ezt történelmi események is egyértelműen tanúsítják, ahol a háború során csak gazdasági adottságokat vettek figyelem-be, vagy a harc során a hát-ország erkölcsileg, politikailag felbomlott, azok az országok csak vesztésként hagyhatták abba a háborút. Ennek az igazságnak felismerésével függ össze, hogy Honvédelmi Törvé-nyünk az egész társadalmat, az ország komplex honvédelmi fel-készítését egységes rendszerbe foglalja, hangolja össze. Nem akarunk háborút, de ha fele-lőtlen elemek ebbe a helyzet-be belekényszerítenek minket, nem akarjuk vesztésként el-hagyni a csatateret. Volt eb-ben már részünk elászer. Ezért igyekszünk mi is, vállalati szinten mindent megtenni. Tud-juk, hogy a mi ilyen, irányú te-vékenységünk csak igen kis ré-sze az országos méreteknek, de úgy érezzük, hogy ez a tevé-kenység nemcsak a feladat teljesítéséből, hanem hazasze-retetből és kötelességtudásból is fakad.

Köszöntjük katonáinkat, ha-táróreinket, munkásöreinket, fegyveres testületeink minden egyes tagját és kívánunk nekik „erőt, egészséget!”

Magyar Miklós

Ellenőrzés a szakszervezeti bizottságnál

Vállalatunk szakszervezeti bi-zottsága pénzügyi-gazdasági munkájának segítése céljából Béta Gyula ÉDOSZ-revizor jú-lius 11-14-ig ellenőrzést tar-tott.

Az ellenőrzés az 1982. októ-ber 1. és 1983. július 11-e kö-zötti időszakot fogta át.

A revizor a szakszervezet gaz-dasági munkájának minden te-rületét áttekintette, így többek között a könyvelést, a bizony-lati fegyelmet, a költségvetést és az azzal való gazdálkodást, a beszámoló jelentést, az üdü-lési beutalójegyek kezelését, a jóléti és kulturális alap hely-zetét stb.

A vizsgálat megállapította, hogy a dolgozók tagdíjbesoro-lását szabályosan készítették el.

A jóléti és kulturális alappal való gazdálkodásnál a szak-szervezet döntési jogkörébe tar-tozó részterv teljesítését nézték. A revizor szerint a szakszerve-zet döntési jogköre érvényesül, a vizsgált bizonylatok megfe-lelőek voltak.

A szakszervezeti könyvtár működésével kapcsolatban, va-lamint az iktatás és irattározás területén nem emelt kifogást.

Az összefoglaló megállapítá-sok igen kedvezően alakultak.

Figyelembe véve azt a körü-lményt, hogy mind a szb-titkári, mind a gazdasági felelősi posz-ton változás volt, a jegyző-könyvben azt olvashatjuk, hogy ez a személyi változás az alap-szervezet életében különösebb gondot nem okozott, a dolgo-zókkal való megfelelő foglal-kozást a mozgalmi mutatók szintje tanúsítja. A szervezett-ség mutatója például 96,8%-os.

Néhány kisebb problémától eltekintve a szigorú, de segítők-ellenőrzés jónak és megfelelő-nek ítélte a szakszervezet mun-káját. Értékelte az új tisztség-viselőknél a megfelelő gyakor-lat elsajátítása érdekében ki-fejtett nem kis igyekezetét.

További jó, eredményes mun-kát kívánunk az szb-nek!

S. E.

A pártvezetőség tárgyalta

Gyorsténykép - osztályról osztályra

A Pécsei Dohánygyár pártve-zetősége 1983. augusztus 17-én megtartotta soros ülését, me-lyen elsősorban Móré János ter-melési főosztályvezető, a párt-vezetőség termelési felelőse adott számot az 1983. I. félévi vállalati gazdasági eredmény-ről, problémákról, a pártveze-tőség éves programja alapján.

A kitűzött elvárásokat a vál-lalat hozni tudta. Az eredmé-nyek mögött küzdelmes tevé-kenység van a vállalat minden dolgozója, illetve vezetője ré-széről. Reméljük, hogy éves szinten teljesül a munka szín-vonalát, eredményességét tü-köző nyereség-céltűzésünk is. A bérszínvonal alakulása a vállalati átlaghoz képest több helyen, pl. a műszaki osztály-nál nagyon eltérő, ott az átlag fölött van, míg a termelési fő-osztály nem éri el az átlagot.

Az előkészítésnél előrelépést jelent a száraz bálabontás be-vezetése. Ez a technológiai-művelési módosítás minőségi-leg is változást hozott. Az osz-tály dolgozói az új változást jól fogadták. Az új kocsanysor beindítása megtörtént, mely a folyamatos üzemeltetése után költségmegtakarítást fog er-ményezni a vállalatnak (pl. szállítási költségeknél). To-vábbra is központi témája a dolgozóknak a még mindig nem teljesen megfelelő szel-lőztetés kérdése.

A gyártási osztály alapfel-adatát teljesítette, javult a gé-pek állapota, karbantartása. Az osztály létszám gondokkal küzd, több esetben a kvalifi-káltság okoz gondot. A jövő-re vonatkozóan az osztály ve-zetésének több figyelmet kell fordítani a minőségre, az osz-tály dolgozóinak hangulatára. A csomagolási osztályon az el-ső félév során sok volt az elektromos meghibásodás. Az elektromos szakemberek rész-éről több esetben „magyaráz-kodás” volt a válság „lénye-ges” eleme. Az osztály dolgo-zóinak hangulata kiegyensúly-ozott, a felmerült problémá-k feltárják és rugalmasan in-tézkednek.

A filtergyártási osztályon ve-zetők cserélődtek ki, az irányí-tásban pozitív változás követ-kezett be gazdasági, politikai oldalon egyaránt. Az emberi tényezők is sokat javultak. Az osztályon továbbra is gondot jelent a papír-alapanyagok változó minősége. Gépészeti vonatkozásban az alkatrészek-vel kapcsolatos problémák megoldása többször elhúzódik.

A minőségellenőrzésnél je-lentkező nehézségeink általá-ban a kapcsolattartásnál és a megítélési különbözőségekből adódnak. Ez lényeges hangula-ti tényezőkben nyilvánul meg és ez torzítja a minőség fenntartásának tudati elemeit, kö-telmeit.

A műszaki és az áruforgalmi osztályt ill. tevékenységüket ve-zetőségünk már értékelte.

Modern elektronika - buktatókkal

Hiányzik a magyar nyelvű leírás Kvalifikált szakemberekre van szükség

Az utóbbi időben igen sokat hallunk a rádióban és a tv-ben a mikroelektronika fejlesztéséről hazánkban, amit az ál-landóan fejlődő elektronika tett szükségessé. Itt a gyár-ban talán sokunknak fel sem tűnt, hogy egyes gépek milyen komoly elektronikával rendel-keznek. Gondolok pl.: a KDF filtergyártó vagy a DECOUPLE francia cigarettagyártó gépsor-ro, de emellett nem hanyagol-ható el a többi gép elektroni-kai vezérlése sem, bár sokkal egyszerűbbek, mint az említett két géptípus.

Ezeknek a gépeknek a javí-lása igen kvalifikált szakembe-eket kíván, mert egy hozzá nem értő kéz nagyobb kárt okozhat, mint segítséget. Az elavult gépek vezérlését pró-báljuk felújítani, kicserélni mo-dernebb és precízebb elektro-nikára, persze hazai alkatrészekből - ameddig lehet -, mert importgondokkal sajnos mi is küszködünk. Sokszor gon-dot jelent, hogy egy-egy gép löbbszörös újítás „áldozata” lesz és ez az eredeti gyári do-kumentáció mellől hiányzik vagy nem pontosan tartalmaz-a a végzett átalakítás mene-tét (bár ez az újító büne is!!). Úgy érzem, hogy nagy mérték-ben segítené és gyorsítaná a pontos dokumentáció az elekt-

roműszerészek munkáját az esetleges hibaelhárítás során, mert egy-egy hibahely behatárolása nem a legkönnyebb és nem a legegyszerűbb feladat.

A másik, ami gondot jelent a dokumentációval kapcsolat-ban, hogy a külföldi gépek idegen nyelvű műszaki leírása mellől hiányzik a magyar nyel-vű leírás, amiért szintén a ja-vítási idő növekszik, mert az elektroműszerész egyedüli se-gítségé csak a kapcsolási rajz, szöveges magyarázat és beállítási sorrend nélkül. Lehet, hogy sokszor nem látványos ez a hibaelhárítás és nem gyors, mert némely esetben igen sok mérést kell végezni, amíg a „beteg” területet megtaláljuk. Elképzelhető, hogy a külső szemlélőnek az a benyomása támad, hogy a műszerész nem ért a géphez, vagy talán nincs hol eltölteni az idejét, pedig ez nem így van. Megpróbálunk saját munkánkon is könnyíteni különböző célműszerek és szimulátorok készítésével, ame-lyek lehetővé teszik, hogy lent a műhelyben az egyes részegy-ségeknél üzemeltetéseket bizto-sítsunk, így gyorsabban elvégezhető a javítás, majd a gépen kevesebb időt vesz igénybe az eredeti állapot visz-szaállítása.

Végezetül még annyit, hogy ezt a munkát csak a munkáját szerető, komoly felkészültsé-gel rendelkező szakemberek-vel lehet elvégezni, a megfe-lelő bérezés mellett, akiknek a cigarettagyártás és a gépek műszaki állapota egyaránt fontos.

Schlitt István

A „tátongó”, hatalmas gödör egy nagy jelentőségű beruházás első munkafolyamatának befejeztét jelzi: az új csarnok építése kapcsán nagyméretű földmunkákkal végeztek az alap kiásá-sával.

Gratulálunk! Nyisztor György emlékérem

Irimi Sándornak

Vállalatunk igazgatója, Irimi Sándor nemrégén Nyisztor György Emlékérem kitüntetésben részesült. Ebből az alkalmából kissé rendhagyó beszélgetést folytattam vele, tudniillik most nem az igazgató szólt meg, hanem újra mindig fogékony, az újat igénylő és értékelő szakember válaszolt kérdéseimre.

— Ez a kitüntetés a köztudatban nem nagyon ismert, ezért először azt szeretném megkérdezni, ki volt Nyisztor György, milyen jelentőségű ez a kitüntetés?

— Nyisztor György a Tanácsköztársaság népbiztosa volt, feltaláló, újtó. Ezt a kitüntetést azok kapják, akik hosszú időn keresztül magas színvonalú szakmai munkát végeznek. Ez a tárcán belül a legmagasabb kitüntetés.

— Az igazgató szerepkörében régóta ismerünk, azonban mint szakembert már kevésbé, hiszen a fő tevékenység elsősorban a vezetés, irányítás. Vezetői munkád mellett szinte mindig foglalkozol valamilyen szakmai problémával. Hogyan jut minderre idő, energiád?

— Két munkahelyem volt, de igazán itt, a dohánygyárban találtam magamra és érzelmileg is idekötődöm, itt tudtam szakmailag kibontakozni. Műszaki osztályvezető, főmérnök, majd igazgató lettem. Gépmérnök a végzettségem, nagyon szeretem a szakmát, mindig is izgattak a bizonyos megoldatlan problémák, ezért foglalkozom még ma is a vezetői munkám mellett ilyesmivel.

— Miért kaptad ezt a kitüntetést?

— Gyártmányfejlesztésért, a munkaszervezésben elért eredményekért és az importanyagokat helyettesítő tevékenységünkért. Pontosabban: a gyártmányfejlesztést a Sopianae cigarettára értem. Mielőtt ezt a terméket kidolgoztuk, egy igen jelentős dohányzás elleni kampány indult meg országsszerte. Mi felismertük azt, hogy az emberek a reális félelemérzet mellett sem fognak máról holnapra lemondani a dohányzásról, hanem olyan cigarettát fognak keresni, amely a dohányzás káros hatásait mérsékli. Ezt a fajta cigarettát mi időben tudtuk a fogyasztónak nyújtani. Az új terméknek magas volt a szűrőképessége és az egészségre kevésbé volt ártalmas. Így a legjobbkor találtunk a fogyasztó és a gyártó érdeke. A munkaszervezés terén elsősorban a szervizműszak és az angol szervezés eredménye az, melyet e kitüntetésben értékeltek. Az importanyagok hazaival való helyettesítése terén is élen járunk. Amikor ezzel kezdtem foglalkozni, a következőből indultam ki: a vállalat gazdálkodási biztonsága alapvetően két tényezőtől függ: az alapanyagtól és a piac felveszőképességétől. Úgy gondoltam, hogy az alapanyagot, melyet a szentendrei papírgyárral közösen alakítottunk ki, valamint a magyar füstszűrőpapírt, filterburkolót és a legutóbb a Sopianaehez szükséges mandzsettapapírt.

— Az új iránt mindig van némi ellenállás, az emberek ne-

hezen tudnak eltérni a megszokottól. Szakmai munkád során ezzel neked is szembe kellett és kell nézned. Hogy tudtál ezzel megbirkózni?

— Valóban igaz az, hogy az újért mindig meg kell küzdeni, hol jobban, hol kevésbé. Sőt olyan is előfordult, hogy egy jó ötlet az emberi ellenálláson megbukik. Az emberi tényezőt tehát soha sem szabad kihagyni. Hosszú vezetői munkám során azt tapasztaltam, hogy az új dolgokkal kapcsolatos ellenállás nemcsak annak horderejétől, hanem egy adott közösségtől, a pillanatnyi emberi hozzáállástól is függ. Az emberek megfogalmazott és meg nem fogalmazott érdekeket vezérik. Ha ezeket az érdekeket egyeztetni tudjuk, meg tudjuk nyerni az újnak, lehetőséget adunk az egészséges, aktív vitára, akkor nagyobb esély van a sikerre.

— Volt olyan elképzelésed, amelyet nem tudtál keresztülvinni?

— Hogyne! Nem is egy... A kudarc okát három tényezőben tudnám megfogalmazni: vagy rosszul voltak előkészítve a dolgok, vagy sok feltétel hiányzott, vagy pedig türelmetlen voltam.

— „Naprakészen” tájékozottnak kell lenni az elméleti kérdésekben is. Hogy tudod ezt megvalósítani?

— Az újra való törekvés nálam alkati kérdés. A piac mindig többet és mást kíván. Ezt nem elég követni, hanem az igények előtt kell járni. Tehát tudomásul kell vennünk azt, hogy nem akkor fejlesztünk, amikor már a fogyasztó kéri. Az a jó vállalat, amely mindenben egy kicsit előrebb jár. Aki ilyen irányba nem lép, az lemarad és behozhatatlan hátrányba kerül. Ezért tartom szükségesnek azt, hogy az ismereteket — ha nem is naprakészen, de — frissen tartsam. Ma már inkább közzé kell adni az ismereteket, mint mérnöknek. Én nem mindig határozom meg, hogy milyen irányban képezem magam, az nagyon függ a vállalat gazdasági helyzetétől és viszonyaitól. Például amióta az exporttal foglalkozom, behatóan tanulmányozom azokat az országokat, gazdasági helyzetét, amelyek exporttevékenységünk szempontjából számításba jöhetnek.

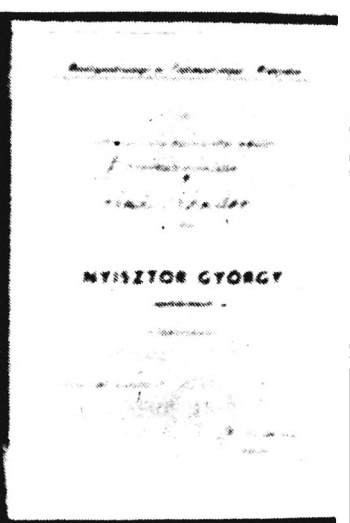
— Melyek az elkövetkező időszakban legfontosabb terveid?

— Ma már telített a piac, nemigen tudunk már a mennyiségi növekedéssel operálni. Leghatásosabb terjeszkedésnek az exportot, valamint a hazai piacon a minőség javítását tartom. Ilyen irányban kell lépni. Lassan meg kell kezdenünk a gépek szervezett cseréjét. En-

nek érdekében tanulmányozom azokat a lehetőségeket, amelyek hosszú távon meg fogják határozni vállalatunk arculatát. Szeretném megvalósítani azt, hogy a korszerűbb gépekhez ésszerűsödjön a technológia. Az új csarnok felépítése nagyon nagy változásokat fog eredményezni. A belső anyagmozgatás egyszerűsödik, rendeződik a raktárhelyzet, lényegesen korszerűbb, egészségesebb munkahelyet tudunk dolgozóinknak biztosítani. Ennek következményeként — azaz a feltételeink javulása esetén — növekedni fog az esélyeink az exporttal kapcsolatban is. A természetével kapcsolatban is vannak elképzeléseim, melyeket nagyon szeretnék valóra váltani.

Biztos már mindenki látta az udvaron azt a főlírást, amellyel a dohányzás tiltása eddig nem ismert formáját akarjuk kísérlet útján kipróbálni. Ha ez sikerülne, akkor jelentősen előre léphetnénk a hazai alapanyag-ellátás terén. Tovább folytatjuk az importanyagok kiváltását, valamint terveink között szerepel a belső információs rendszerünk korszerűsítése is. Olyan gépesített információs rendszert kívánunk kialakítani, amely gyorsan és pontosan ad képet a vállalat adott helyzetéről. Ez ma már elengedhetetlen.

— Ha még egyszer választ hatnál, mi lennél szívesebben mérnök vagy vezető?

— Könnyebb dolgozni, mint dolgoztatni. Még mindig elfog a nosztalgia, amikor egy rajztáblát látok, kicsit irigylem azokat a mérnököket, akik konkrét szakmai feladatokat látnak el. Ez a dolog egyik oldala. Ha a vezetői munkát nézem, abban az a szép, hogy meg van a lehetőség az önmegvalósításra, a sikerre, ugyanakkor nagy az esély a kudarcra is. A vezetői munkában nem sokat tud tenni. Meg kell tanulni egy igen nehéz szakmát, az emberekkel való bánás művészetét. Ez a siker titka. Egy vezetőnek legyen mindig türelme megismerni és meghallgatni munkatársait. A konfliktus helyzetekben fel kell tenni önmagának a kérdést: én mit tettem volna ebben a helyzetben, meg tudtam volna oldani ezt a problémát? Az alkotó munkához felszabadult lélekkel kell biztosítani, önismeret, mások ismerete biztosítja a sikert, a vállalkozó kedvet. A vezető és a szakember kettőssége él bennem, de elsősorban mérnöknek érzem magam.

— Gratulálunk a kitüntetéshez és kívánjuk, hogy alkotó kedved továbbra is töretlen és eredményes legyen. Köszönöm a beszélgetést!

Sigora Irma

SZET

Iskolapadban — felnőtt fejjel

El tudnánk-e saját magunkat képzeltetni: 5–10 éves munkában töltött idő után ismét beülni a padba és rendszeresen tanulni, zárthelyi írnival vizsgázni? Néhány évvel ezelőtt miniszteri rendelet tette lehetővé, hogy a szakmunkásképzőt végzett fiatal dolgozók felsőbb szintű iskolák nappali tagozatán folytassanak tanulmányukat. A sikeres továbbtanulás érdekében létrehozták a SZET-et — vagyis a Szakmunkások Egyetemi Előkészítőjének tanfolyamát. Ilyen előkészítőn vett részt vállalatunk két dolgozója: Bánkúti Zsuzsa és Nagy Gyula. Mindketten megszerezték az üzemmérnöki diplomát és négy év után visszajöttek a vállalatukhoz dolgozni.

Nagy Gyulát, a műszaki alkatrész-raktár újonnan kialakított irodájában találtam meg, ugyanis ő a műszaki raktár anyaggazdálkodási csoport-vezetője.

— Valamikor az előkészítési osztályra lakatos volt. Milyen út vezetett a jelenlegi beosztásig?

— 1973-ban jöttem a Pécsi Dohánygyárba dolgozni, szakképzésemnek megfelelően karbantartó lakatos voltam, ugyanis gépszerelő szakközépiskolát végeztem. Itt a vállalatnál lehetőségem nyílt arra, hogy különböző technikákat a dohánypari technikumot elvégeztem, majd a technikusminősítést vizsgát lettem, így megszerzem a technikus oklevelet. Az előkészítési osztály után 1978-ban a gyártási osztályra kerültem, itt egy évig műszakvezető voltam. Ezután következett a SZET. — Megvallom, első hallásra én sem tudtam, hogy ez mit jelent. Tulajdonképpen a vállalat oktatási vezetője kerest meg és mondta el, hogy amennyiben kedvet és elegendő ambíciót érzek a továbbtanuláshoz, a vállalat hozzájárul és támogatni fog.

— Milyen ez az előkészítő tanfolyam és mennyiben különbözik bármely más felsőoktatási iskola előkészítőjétől?

— Merőben más jellegű, ugyanis ez bentlakásos, ami azt jelentette, hogy napi 8 órán keresztül az iskolapadban ültünk. Ha az ember azt akarja, hogy eredményes is legyen, erősen kellett figyelni és ezen kívül még tanulni, hiszen fel kellett készülni a felmerülő feladatokra. Így telt el egy év. Két hét az iskolában, két hét a munkahelyen. Ez idő alatt átvettük a középiskolai négyéves tananyagot — természetesen a fontosabb tárgyakból. Aki ennek az erőpróbnak sikeresen megfelelt, jelentkezhet bármely általa választott felsőfokú intézménybe felvételizni.

— Bizonyára valamelyik műszaki intézményt választotta.

— Igen, én a Pollack Mihály Műszaki Főiskolára jelentkeztem és felvételt nyertem a vegyipari gépész szakra. Döntő tényező volt ebben a műszaki érdeklődés. Engem kötött az otthon, a család és Péccsett kellett maradnom.

— Anyagilag mit jelentett, hogy tanuló lett ismét?

— Főiskolai éveim alatt ösztöndíjat kaptam, amely megfelelt a fizikai dolgozók átlagkeresetének. Évfolyamtársaimhoz képest magas volt az ösztöndíjam.

— Milyen érzés volt 18–20 évesek között hallgatónak lenni?

— Egy kicsit rosszul éreztem magam, főleg a kezdeti idő-

szakban, a közel 10 éves kor-különbség sokat számít, ezen kívül egészen más gondjaim, problémáim voltak nekem, mint nekik, akik függetlenek. Nekem a tanulás mellett a ház körüli teendőket is el kellett végez-nem. Közben elkezdtünk építkezni, ez rengeteg energiámat és időmet lekötötte. Most nagyon örülök, hogy befejeztem a főiskolát, végre nem kell tanulni. Visszatekintve, úgy látom, hogy még egyszer nem fognék neki.

— Munkahelyére visszatérve, hogyan fogadták, milyen beosztásba került?

— Visszakerültem a műszaki osztályra — a műszaki fejlesztési csoportba, ahol közvetlenül a főiskola megkezdése előtt dolgoztam. Ennek nagyon örültem, mert szívesen végeztem ezeket a tevékenységeket, most pedig ehhez elméleti felkészültséget is sikerült megszerez-nem. Alig telt el két hónap, ettől meg kellett válnom, mivel megalakították a műszaki anyaggazdálkodási csoportot és kineveztek — időre szóló megbízással — csoportvezetőnek.

— Mindez hogyan érintette?

— Elfogadtam, beláttam szükségességét és most meg kell szerveznünk a különböző műszaki alkatrészek megfelelő beszerzését. Nem könnyű feladat, de bízom, hogy csoportunk hasznos tevékenységet fog végezni sikerrel.

A másik úgynevezett SZET-es hallgatóból lett üzemmérnök — Bánkúti Zsuzsa — a Kertészeti Egyetem dohány szakán szerzett diplomát, igen rövid időre, egy hónapra jött vissza dolgozni. Megszületett első gyermeke, így a vele tervezett riport is elmaradt.

— M. J.

BÁNYÁSZNAP, '83

A bányászat Baranya minden lakójának életkörülményeit formálja

- Minden negyedik lakos
- Sajátos területi adottságok

Ma sem lehet pontosabban fogalmazni, mint már csaknem hat évtizede, amikor a pécsi Széchenyi-akna avatásán mondták: ha az istenadta geográfiai alakulás középpontba állította a pécsi bányászatot, akkor a józan ész, a megfontolás mellett szól, hogy a föld kincse innen kiáradjon. Ezt támogatni kell társadalmi erővel, céltudatos közgazdasági politikával.

Az egykori szónok nem is sejtette, hogy az istenadta geográfiai alakulás nemcsak az értékes, kokszolható fekete-azénnel, hanem a nyugati Mecsekben a jövő évezred talán legfontosabb energiaforrásává, az uránál is megajándékozta szűkebb hazánkat, Baranyát. A józan ész, a megfontolás bizonyára hatvan év előtt is helyénvaló volt, most azonban, amikor az energia-szükséglet rohamosan nő, az ismert energiaforrások pedig ennek arányában fogynak, különösen indokolt.

Nemrégiben a 33-ik bányásznapi ünnepelte az ország, hazánkban politikai eseményé érett a nap, hivatású a bányász mesterség. Felmerül a kérdés: miért éppen ez a munka vált ki bennünk ilyen nagy tiszteletet? Azért, mert embert koptató környezet ahol ez a munka folyik. A Mecsekben kiváltságos rossz geológiai viszonyok mellett kell aknát mélyíteni, feltárási és vágat-bővítési munkálatokat végez-ni, ércet, szenet fejteni. Nemcsak fásasztó, de mindig meg-

újuló próbatételt, örökös éber-séget követel ez a munka.

Bányásznak lenni nehéz dol-g. A bajban mutatkozik meg igazán ennek a munkának más-sutt alig tapasztalható embert, közösséget formáló ereje.

Baranya bányászata azon-ban ma már aligha szűkíthető egyetlen, fontos iparág problémáinaké. Ebben a megyé-ben minden negyedik lakos napi élete (a családtagokat is számítva) valamiképpen a bá-nyamunkához kapcsolódik.

A sajátos területi adottsá-gok, a feltételek, a természeti és szellemi háttér meghatá-rzó eleme Baranya fejlődésé-nek is. A megye élete azt pél-dázza, hogy akkor lendült meg e térség gyarapodása, amikor nekiindult itt a bányászat fej-lődése, és akkor hanyatlott, amikor halványult a bányászat szerepe. Baranya erejét éppen az adja, hogy itt lehet az ország energiaforrások ósvá-nynak számottevő része és az itteni érc és szénvagyon a ma-ga nemében egyedüli az or-szágon. Ezért volt a bányá-szat a megye múltbeli fejlődésének és jövőbeni haladásának is rugója lesz. Még inkább igaz ez most, amikor hazánk nyolc-vas évekbeni második leg-nagyobb beruházása (a liász-program), Paks után, éppen Baranyában folyik (23 milliárd

forint), és a Mecseki Ércbá-nyászati Vállalat V-ös bányá-üzemének építése is Magyar-ország egyik legnagyobb ki-emelt beruházása.

A fejlesztés, a bányamunka önmagában is rangot ad. Hi-vatás és rang, csaknem azo-nos fogalmak, azt sugallják, hogy a bányászok a legnehe-zebb munkát végzik, amelyhez különleges akarat, erő, ész és nem utolsósorban jó szerencse kell, s amiért a társadalomtól megkülönböztetett megbecsülést érdemelnek.

A józan ész, a megfontolás amellest szól, hogy a föld kin-cse kiáradjon — s amellest, hogy rangját, hivatását vissza-adjuk mindazoknak, akik ezért dolgoznak.

L. J.

PECSI DOHÁNYGYAR

A Pécsi Dohánygyár dolgozóinak lapja

Szerkeszti a szerkesztő bizottság

Feladószerkesztő: dr. Simonné dr. Bernáth Erika

Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat

Feladáskiadó: Braun Károly

Előfizetési díj egy évre: 21,60 Ft

Pécsi Szilva Nyomda

7630 Pécs, Engel János u. 8.

F. v.: Farkas Gábor mb. Igazgató

A Vállalat Kiváló Brigádja

„Kossuth”-ék

Beszélgetésre jöttünk össze a tmk területén működő Kossuth Lajos szocialista brigád néhány tagjával, akik idén kapták meg a „Vállalat Kiváló Brigádja” címet.

Az egyik alpító tag a jelenlegi brigádvezető, Kovács György. Őt kértem meg, hogy mesélje el azt, mikor és hogyan alapították a brigádot. Gyuri bácsi mosolyogva mesélte, hogy 1965-ben a 4-fős csomagolási csoportjukat tulajdonképpen egy igazgatói felhívás és a legjobb brigádnak kitűzött 5000 Ft-os jutalom ösztökölte brigádalapításra. Ekkor határozták el, hogy névadójuk Kossuth Lajos lesz. A megalakulást követő időszak jó munkája végül is meghozta a remélt eredményt. Az akkori Toldi brigád mellett ők nyerték meg az 5000 Ft-ot. Később kis létszámuk miatt 1968-ban egyesültek néhány kisebb, a tmk területén működő brigáddal, majd 1975-ben a Toldi brigáddal, melynek tagjai a forgácsolók közül kerültek ki.

— Azokban az években mivel foglalkoztak, milyen volt a brigádélet?

— A napi munka mellett főleg vállalati fejlesztések kivitelezésében vettünk részt. Így pl. mi dolgoztunk az előkészítésben a forgóhengerek, a papírosztályon a szenezőgépek beállításán. Azóta is részt veszünk minden komolyabb, az előkészítési és papírosztályon végzett fejlesztésben, és ha szükséges, akkor munkaidőn túl is. Az egyesülés körüli időben vasat gyűjtöttünk és az érte kapott összeg adta a pénzalapot a közös kirándulásokhoz. Két nagyobb kirándulásunkat a Balaton-partra — Balatonszemes és Keszthely — azóta is emlegetjük. Ha lehet, most is vízközébe megyünk, mivel a 15 fős brigádunk 6 tagjának horgászása a hobbi. Külön öröm számunkra, hogy vállalatunk a Rendőrkapitánysággal közösen a Horgász Egyesület keretében használhat egy bányatavat Komló közelében, melyet nemrég telepítettek be halakkal.

— Milyen a kapcsolat a brigádtagnak között?

— Mondok erre egy példát — szól közbe Somogyvári Tiborné. — Nemrég költöztem új lakásba. Előtte szóltam a fiúknak, hogy jól jönne egy kis segítség a pakolásnál. Szinte természetes, hogy délután többben ott voltak és segítettek.

— Nekem is nagyon sokat segítettek már — mondja Juhász Sebestyén. — Családiház-építés és a különböző munkák elvégzésénél mindig számíthattam a kollégáimra és tu-

A brigád vezetője: Kovács György

dom, hogy ha a későbbiekben szükséges lesz, akkor megint eljönnek.

— A brigád két tagja nő. Mit jelent ez egy zömében férfiakból álló társaságban?

Kovács György és Juhász Sebestyén szinte egyszerre válaszol:

— Nincs, és a nők nem is igénylik a megkülönböztetést. Ők már úgys „fiúsítva” lettek. Éva néninek olyan nagy a munkában a tapasztalata, hogy sokszor kérünk tőle szakmai tanácsot és ez természetesen neki és nekünk is. Magdinak pedig inkább a nehezebb alkatrészek szállításánál segítünk. Ezenkívül tudunk tőlük tanácsot kérni az ajándékvásárláshoz is.

— Magdi, te régebben női brigádban dolgoztál. Mit jelent neked ez a „fiús” brigád?

— Nagyon jól érzem magam köztük. Ha választanom kellene egy női és egy férfibrigád között, akkor az utóbbi mellett döntenék. A férfiak — tapasztalatom szerint — megértőbbek, segítőkészebbek, mint a nők.

— Mióta te osztod a színház, mozi stb. jegyeket, történet-e változás a brigád kulturális életében?

— Feltétlenül. Sokkal többen és többet járnak ilyen rendezvényekre. Külön öröm számomra, hogy idén kapott a brigádunk két színházbérletet. Ezt jutalomnak érezzük az eddigi nagyszámú színházlátogatásainkért. Most már a fiúk jönnek hozzám kérésekkel, hogy ha lehet, akkor hozzak nekik a következő előadásokra is jegyeket.

— Milyen társadalmi munkát végzett ill. végez a brigád?

— Csak a legismertebbeket mondanám el — mondja Kovács György. — Mivel nagyon szeretjük a gyerekeket, igyekszünk minél több örömet okozni nekik. Mi készítettük el az

óvodai kis kosárlabdapályát és a III. sz. KISZ-alapszervezettel közösen rendezzük most már évek óta a gyermeknapot. Természetesen a brigád tagjai is részt vesznek a kommunista műszakokban, csatlakoznak a brigád- és munkafelhívásokhoz. Ezenkívül több tagunk végez társadalmi munkát a különböző szervezeteknél.

— Volt már olyan kezdeményezésük, mely innen a brigádtól indult ki?

— Igen. Kértük, hogy módosítsák a munkaruhák kihordási idejét, ugyanis két év alatt nagyon elhasználódtak. Az szb felülvizsgálta kérésünket és azóta másfél évenként vagyunk jogosultak új ruhákra.

— Mi a véleményük a brigádmozgalomról? Változott-e és milyen irányban az évek folyamán?

— Egy kicsit visszaesett a mozgalom az utóbbi években. Nem a brigádok létét kérdőjelezzük meg, de tevékenységi körüket színesebbé kellene tenni.

— Mivel érdemelték ki a „Vállalat Kiváló Brigádja” címet?

— Az eddigi kitüntetéseink, jutalmaink is bizonyították, hogy a vállalat elégedett volt tevékenységünkkel. Mi az eddig végzett munkánk elismerését látjuk ebben a kitüntetésben. Szeretnénk, ha ez a kollektíva továbbra is összetartana és megmaradna a jó baráti légkör.

— Ha a mesebeli tündér teljesítené három kívánságukat, mit kérnének tőle?

— Először is szeretnénk, ha mindenhol béke lenne, másodsor, jó lenne minél tovább együtt dolgozni, harmadszor pedig munkánkhoz szeretnénk erőt és egészséget.

— Kivánjuk mindhármat!

K. K. J.

88000 forint célprémium

Újra üzemel a kocsányfeldolgozó gépsor

Az előkészítés korszerűsítésének kezdetével a meglévő kocsányvonalunkat leszereltük. Erre azért volt szükség, mert az épület teljes felújítása, az új levélvonal kialakítása az üzemeltetését lehetetlenné tette. 1983-ra a munkák előrehaladása lehetővé tette, hogy az új levélvonal mellett helyet tudjunk biztosítani a kocsányfeldolgozásunknak. Az elmúlt időszakban szükséges kocsányfeldolgozást a Debreceni Dohánygyár végezte részünk bér munkában. Ez a megoldás rendkívül költséges vállalatunk részére és kedvezőtlenül hatott a nyereségünkre. Éves szinten a feldolgozás költsége megközelítően 11 millió Ft-ot, a fuvar-költség 4,3 millió Ft-ot tesz ki.

Ebből teljes egészében megtakarítható a fuvar-költség és a feldolgozási költség jelentős része.

1983. május 20-án döntés született, hogy a berendezéseket teljesen felújítva, a tároló adagolót kicserélve a kocsányfeldolgozó vonalat üzembe kell helyezni. A megbízást az előkészítési osztály műszaklakatosai kapták.

Feladatuk volt e nem kis munka elvégzése — munkaidőn kívül. A munkába bekapcsolódott az elektromos csoport, akik szintén lelkiismeretes munkát végeztek. A két csoport összehangolt jó munkájának eredményeként július elején a munka műszakilag befejeződött. A munkák gyors elvégzése érdekében 88 000,— Ft célprémiumot tűztünk ki a résztvevőknek.

Július hónapban elkezdődött a gépsor beüzemelése, a személyzet betanítása. A beüzemelés során különös műszaki probléma nem jelentkezett.

Jelenleg a szükséges kocsány mennyiség 1/3 részét a saját gépsorunkon dolgozzuk fel.

A teljes mennyiség feldolgozásához most történik a személyzet felvétele és betanítása. Amennyiben a szükséges létszám rendelkezésre áll, úgy a gépsor 3 műszakos üzemelésével alkalmas a napi kocsány mennyiség feldolgozására.

A jelenlegi állapot nem végleges. Megoldásra váró feladatot a vágottkocsány szárítósa és tárolása, ami a levélvonal végleges kialakítása után oldódik meg.

Kajcsa László

Színházbérletek az 1983/84-es évadra

Az eddigi hagyományokhoz híven, a vállalat szakszervezeti bizottsága az 1983/84. színházi évadra is vásárolt bérleteket, melyeket a szocialista brigádok között osztott szét.

A bérletek ára emelkedett, a 7 előadásra — és jó helyre — szóló ára 227,— Ft volt.

Az erre a célra fordítható pénzkeretből 24 db bérletet tudtunk váltani.

A szétosztás elvei a következők voltak:

— a bérleteket párosával kell kiadni;

— akik el is mennek, akik az előző évadban külön is kértek — azok kapjanak bérletet,

több előadásra jegyet; — tartalékolni kell 2x2 bérletet, hogy a többi brigád — alkalmanként más és más — is elmelessen színházba.

Az 1983/84-es évadra bérletet kaptak az alábbi brigádok:

Előkészítés: Ady, Vörösmarty; Gyártás: Lendület, Münnich; Csomagolás: Május 1., Tyereskova;

Műszaki osztály: Bolyai; Számvitel: Kun Béla;

Üzemig konyha: Balassi; Műszaki osztály: Kossuth.

Az idei évad kombinált bér-

lete 7 előadásra szól és igen változatos műsort kínál:

Mozart: Varázsfuvola — opera, Luc Bouy—Mats Ek: „Emlékek és látomások” — svéd balett;

Szakcsi Lakatos Béla—Csemes Géza: Cigánykerék — musical;

Molnár Ferenc: Az ördög — vígjáték;

Brandon Thomas—Aldobolyi—Szenes: Charley néne — zenés bohózat;

Radicskov: Zűrzavar — színmű;

Békés Pál—Rozgonyi: Adám: Szegény Lázár — vígjáték.

Megkezdődött az ORI rendezvény sorozata is. Az első műsor szeptember 6-án volt, az NDK Allami Népi együttes vendégjátéka.

A következő műsor október 18-án, kedden lesz, DIVATBEMUTATÓ keretén belül fellép Záray Márta—Vámosi János, a volt Gunya-együttes egyik tagja, valamint az Aerobik tánckart tart bemutatót.

Október 25-én, szintén keddi napon nőtaeszt lesz.

Mindkét októberi műsorra jegyek kaphatók a szakszervezeti kultúrosnál.

Hírek

Vállalatunk Polgárj Védelmi Parancsnoksága beindította az új rendszerű, 1983/84. éves polgári védelmi kiképzését. A

parancsnoki értekezleten kiképzési célként a továbbképzések hatékonyságának növelésével párhuzamos fegyvelemszilárdítási célokat is teljesíteni kell.

Brigádkirándulás

Brigádunknál hagyomány, hogy minden évben kétnapos kiránduláson vesz részt.

Július 2. reggel 6 óra. Kellemes időben és jó hangulatban érkezünk meg Szentendrére. Rövid pihenés után megnéztük a Blagovesztenszka templomot, majd a székesegyházat, mely a XIII. században épült. Ezután múzeumok látogatása következett. Először a Kovács Margit Múzeumban a kerámia-kiállítást néztük meg, majd a következő a Ferenczy Múzeum volt, ahol festmények, érmék, gobelinek, kispasztikák látványában gyönyörködhetünk.

Késő délután buszra szálltunk és elfoglaltuk szálláshelyünket: Budapesten, a Citadella szállóban volt. Az itt

elénk tárolt csodálatos kilátásban nem sokáig gyönyörködhattunk, mert 19 óra a Római parti „Tó vendéglőbe” mentünk vacsorázni.

segrádon megtekintettük a kilenckor indultunk busszal Visegrád és Esztergom nevezeteseinek megtekintésére. Visegrádon megtekintettük a királyi palotát, melyet Róbert Károly kezdett építtetni, majd Mátyás király virágoztatta fel reneszánsz stílusban. A vörösmárvány kutak, a Herkuleskút, és az Oroszlános kút szép állapotban láthatók. Ezután a fellegrádot, illetve azokat a váromokat néztük meg, amelyek a IV. Béla felesége által 1250—58-ban építtetett várból még ma is megvannak.

Következő útiállomásunk Esz-

tergom volt. Ebéd után elsőként a bazilikával ismerkedtünk. A bazilika, vagyis főszekesegyház a korábban itt állt XI. századi szent Adalbert templom helyére épült 1822—1856-ig. Az ország legnagyobb egyházi építménye, kupolájának gömbje az oltemplom padlójától 100 m magasságban van, koszorújának átmérője 53,5 m. Csodálatos élményben volt részünk a kincstár megtekintésekor, amelyben felbecsülhetetlen értékű ötvöstárgyakat, békecsók táblát, — melyre királyok esküdtek — Mátyás király kálváriáját — amely aranyból készült —, arany kelyheket, püspöki palástokat és ékszereket láthattunk.

Nagy Rezső

„Tyereskov”-ék, fiatalos jókedvvel az ódon falak tövében

Török diáklány a Dohánygyárban

Ayse Emel Aksöz

tam, részben adminisztrációs vonalon dolgoztam. Mindenütt alapvető követelmény a precíz munka volt. Megemlíthetem még azt is, hogy a munkavállalóktól önállóságot, határozottságot és gyors döntéseket vártak el az alkalmazók. Tévedni csak néhányszor lehet, mert hamarosan az utcára kerülhet bárki.

— Milyen várakozással jöttél Magyarországra?

— A szocialista országokat eaváltalan nem ismerem. A tanulmányaim során egy kevés földrajzi, és nem sokkal több történelmi ismeretemet utottam. Így aztán fokozott kíváncsisággal és nagy munkakedvvel jöttem.

— S hogy teljesültek az elvárásaid?

— Sajnos, azt kell mondanom, hogy csak részben teljesültek. Nem számoltam a nyelvi nehézségekkel, így az az elképzelésem, hogy tényleges, manuális munkát végezhetek, valami elemzésben, számításban kapok önálló feladatot, nem volt meavalósítható. Ez egy kis csalódást is okozott, hiszen oly kevés hasznomat vehették.

A másik oldalról viszont ez igen hasznosnak bizonyult: arra fordíthatam az időmet, hogy az enaem érdeklő kérdéseket részletesen megbeszélhettem, ismerkedhettem a várossal, sőt még a vásárban is voltam.

— Milyen kérdések érdekeltek? Említenél néhányat?

— Minden érdekel, a gazdasági élet, a vállalatok lehetőségei, kötelezettségei, a gazdasági színházak működése, a szabályozás elvei, vállalatok közti kapcsolat, és még hosszan sorolhatnám.

— Érzéked szerint sikerült megismerkedned a gazdálkodásunkkal?

— Nagy vonalakban igen, ebben biztos vagyok. Az itt töltött hat hét arra nem volt elég, hogy minden probléma előkerüljön. Annál is inkább, mivel nemcsak ilyen, közgazdasági témákról beszélgettünk, hanem a legkülönbözőbb kérdések felmerültek. Gondolok itt olyasmire, mint például a demokrácia, politikai élet, vagy az irodalom, az életszínvonal, az árak, infláció, ma aztán a város műemlékei, a környék kirándulási helyei stb.

— Most, a hazaindulásod előtt, hogy tekintesz vissza a nálad töltött napokra?

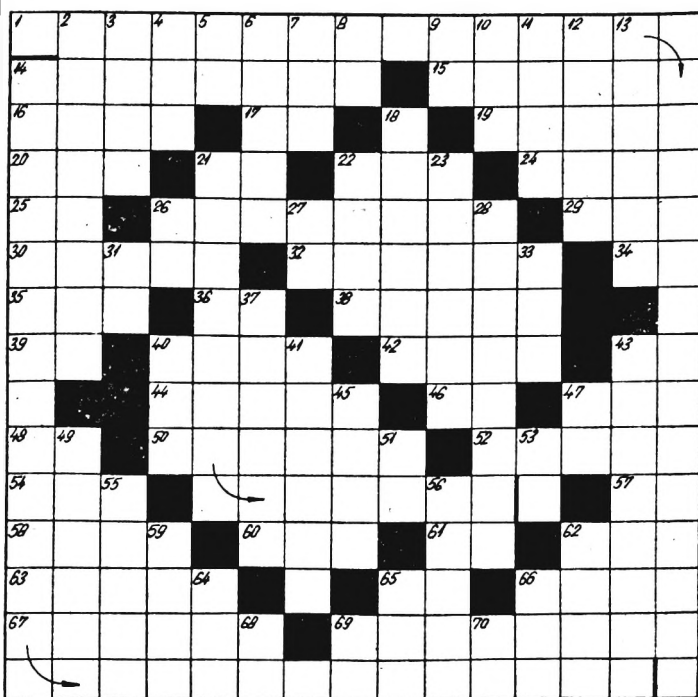
— Szomorúan megyek el, mert nagyon jól éreztem itt maqam. Mindenki kedves volt velem, s úgy érzem, a magyarok igen vidám és vendégszerető emberek. Az itt szerzett tapasztalataim szélesítik a látókörömet és minden bizonyval segítségemre lesznek a további tanulmányaim során. A mi oktatási rendszerünk eléggé egysíkú, a magyar oktatás realitáshoz képest ad a hallgatóknak. Nekünk nem tanítják a szocialista gazdasági elméleteket, Marx, Engels műveire nem lehet hozzáfutni, ezeket nem ismerjük, így a vitákat eleve kizárják.

— Van-e valami olyan téma, amit még el szeretnél mondani?

— Igen, szeretném megköszönni azt a lehetőséget, hogy a Pécsi Dohánygyárban töltöttem el a termelési gyakorlatomat.

Simon Éva

Keresztrejtvény

Vízszintes: 1. Gorkij írja egyik művében (az első rész, zárt betű): A, E, É, E, N). 14. Darwin elméletét tanító daytoni biológiai tanár ellen indított bírósági eljárást neveztek így (1825. júl.). 15. Fűtőanyagot vesz fel (hajó, vonat). 16. Női név. 19. Ökör lesz belőlük, 20. Arviz ellen emelik. 21. Vércsatorna. 22. Angol fiúnév. 24. Finom ital. 25. Lira egyenmű betűi. 26. A belső szervek összessége. 29. A csónak gerince. 30. Kisebb bolt, üzlet. 32. Szándék. 34. Római 1050. 35. Tudomány, ismeret. 36. Jód és a kén vegyjele. 38. Csónak kellék. 39. N. J. 40. Ételt készít. 42. ... ronisztikus: korszerűtlen, idejét múlt. 43. Az alaphangsor 2. és 7. tagja. 44. Szócsata, névelővel. 46. Gumó azonos hangzói. 47. MEA. 48. SZEOL ... 50. A lis. tároló kihúzott. 52. „A” folyó szegélye. 54. Közlekedik. 57. A latin „é”. 58. Illa berek, nádak ... 60. NEA. 61. Súlyarány, röv. 62. ABT. 63. Hasznavehetetlen holmik. 65. Kiejtett betű. 66. Körülzárt hely állatok részére. 67. Férfi név. 69. Nagy francia költő.

Függőleges: 2. Együtt haladó, repülni tudó állatok csoportja. 3. Új munkamódszert eszel ki. 4. Lengyel légiforgalmi vállalat. 5. „A gólyához” költőjének névjelzője. 6. ... tanuló (az inas mai neve). 7. Szintén nem. 8. Mister rövidítése. 9.

Egykori híres betyár névjelzője. 10. A teanövény alkaloidja. 12. Kinek? kérdésre lehet a válasz. 13. A ritka földfémek csoportjába tartozó elem. 14. A Gorkij idézet második része (zárt betű): I, N, É). 18. Folyó Jugoszláviában. 21. Az idézet befejező része (zárt betű): C). 22. Kugli. 23. Ábrándozik. 26. ZD. 27. A gallium vegyjele. 28. Föld alatti erődítmény. 31. Megeleget. 33. Kobaktermésű mezőgazdasági növény. 37. Tengeri tündér. 40. Flour, Asztácium vegyjele. 41. ... hatolás. 43. Gyaloqos katona a XVI—XVII. században. 45. Legelső része. 47. Kassák lapja volt. 49. ... Gáspár (a Biblia első magyar fordítója). 51. Kettőzve magyar város. 53. Olasz folyó. 55. Reszket. 56. Grenoble folyója. 59. Jó barát, cimbor. 62. Akinek a tulajdona. 64. Felső végtag része. 65. Aratni is fog. 66. Ama betűi keverve. 68. Pityereg. 69. VR. 70. Azonos római számok.

Beküldendő a vízszintes 1., függőleges 14. és 21. sorok helyes megfejtése szeptember 30-ig. A helyes megfejtők között jutalomkönyvet sorsolunk ki.

Előző havi számunkban közölt rejtvény helyes megfejtése: „A zene az emberiség egyetlen nyelve. A fantázia örök tavasz.” Könyvjutalmat nyert: Demse Rozália, Pécs.

A keresztrejtvényt Biczó Dezső készítette.

Jó, ha tudjuk!

Gyakran halljuk azokat a kifejezéseket, hogy önköltség, költség, kalkuláció. Vajon miért olyan fontos figyelemmel kísérni a költségek alakulását? Mit mutat az önköltség változása? Mitől és hogyan változik az önköltség? És egyáltalán, mi is az önköltség?

Az önköltség a termék egy. ségének előállítására fordított élő- és holtmunka felhasználásáért fizetett ellenérték. Ez tehát azt jelenti, hogy minden termékre külön-külön kell gyűjteni a felhasznált anyagok értékét, a ráfordított béreket, az ehhez tartozó közterheket, valamint az egyéb közvetlenül elszámolható költségeket. Ez a közvetlen önköltség. Erre rákódnak rá még egyéb költség-elemek, így az üzemi általános (állókészlet fenntartása, energia-költség stb.), és a központi irányítás költségei (alkalmazottak bére, irodaépületek, irodagépek értékcsökkenése stb.), melyeket az egyes termékekre arányosan kell felosztani.

Igy aztán minden felmerült költség valami módon rákerül a termék cigarettára (közvetlenül vagy közvetetten). Előfordul, hogy nagyon jó anyagkihovatati mutatók mel-

lett sem eléggé gazdaságos valamely termék. Ilyenkor az üzemi vagy vállalati általános költségek között kell keresni az okokat:

— szervezetlenség vagy egyéb okok miatt megemelkednek a fuvar-költségek;

— belép egy új épület vagy nagy összegű gép, aminek magas az értékcsökkenése;

— tatarozás, javítások miatt megnő az állókészlet-fenntartási költség.

A költségeket viszont csökkenteni, ha jól dolgozunk, minél kevesebb a selejt, ha minél kedvezőbb anyagutatót tudunk elérni, ha takarékoskodunk az energiával, ha jobban szervezzük a munkákat, és még sorolhatnám.

Tehát az önköltség változása — növekedése vagy csökkenése — a munkánk színvonalát is jelzi, s emellett év közben a várható nyereségre enged következtetni.

A cigarettáinkért kapott termelői ár és az önköltség közötti különbség a haszon. S miután a termelői ár adott, csak a költségek csökkentésével érhetünk el nagyobb hasznot, és ezáltal nagyobb nyereséget.

S. É.

NDK-táncosok a PNSZ-ben

A Német Demokratikus Köztársaság Állami Táncgyűjtése szeptember 1-től szeptember 9-ig tartó magyarországi vendégszereplése során 6-án este 19 órai kezdettel a Pécsi Nemzeti Színházban tartott bemutatkozó előadást.

A magát „a barátság követői”-nek tartó táncgyűjtés a világ ifjúságának berlini III. találkozóján lépett első ízben színpadra. Az azóta eltelt időszakban a művészek több mint 40 országban léptek fel.

Produkciójukat látva legerősebb benyomást az tetten ránk, hogy előadásmódjuk mérték-tartó, korrekt. A táncok koreográfijája eltér a mi népi táncfeldolgozásainktól, ami természetesen, hiszen egy más izlésvilágú, más környezetben született népi hagyományt őriz — de talán nem eléggé. A ruhák is ezt tükrözték érdekes, de szokatlan erős sárga-piros színeikkel, amelyekben még domináló volt egy talán közepkének mondható szín is. Ez különösen feltűnő volt az „Aratás idején” című tánc kosztü-

meinél. A költői ihletésű táncmondanivalója, hogy mindenki számára lesz elegendő kenyer. Ebben, csak a lányok által előadott táncban például a táncosok színpadi bevonulásának összképe engem az orosz népi táncokból ismert motívumokra emlékeztetett. Kecses, egybefüggő, mozdulatos, apró lépésekkel, amely úgy hat, mintha a lányok lebegnének a színen. Érdekes volt az „Itt az ősz, szüret ideje” elnevezésű tánckompozíció, amelynek koreográfusa Theo Maass, aki különösen a hagyományok számító táncművészeti elemek tudományos feltárása során szerzett nagy érdemeket.

Ami az együttes műsorából láttam látványos volt, de az én ízlésemnek kicsit „sötét”.

Dicséretes volt, hogy a két konferáló milyen igyekezettel mondta szövegét magyarul, mégha az néha mosolyt is fakasztott a közönség ajkán. Erre mondjuk, „török a magyar”.

Dr. Simon Gyuláné

Új könyvek

Boleslaw: A fáraó. A regény az ókori Egyiptomban játszódik, mely nemcsak színes, lebilincselő olvasmány, hanem hiteles korrajz is.

A haladó szellemű ifjú fáraó harcot ábrázolja, a papok uralma a konzervatív és korrupt állam; gépezet ellen. Az apparátus megsemmisíti ugyan az uralkodót, de a fiatal fáraó eszméi annyira élők és erősek, hogy ellenfelei kénytelenek megvalósítani azokat. A lengyel író műve először 1895-ben jelent meg, mely egyáltalán a XIX. sz. egyik legnagyobb lengyel regénye! (Ezúttal a kilencedik kiadás jelent meg.) Ma is a világirodalom egyik legnépszerűbb műve, a belőle készült színes film eljutott a világ legtávolabbi részeibe is.

Szintén új kiadásban jelent meg: **Kenneth Roberts: Eszaknyugati átjáró** c. könyve. A lebilincselő izgalmas történet főhőse Rogers őrnagy, aki utatlan utakon Kanada vezírtetlen őserdején keresztül vezet maroknyi csapatot győzelemre. A természet legyőzője, a kemény katona azonban nem tud megbirkózni kora társadalmának kicsinyes, szűklátókörű emberei-

vel és sorsa tragikus kietlenségbe torkollik. A történet hátterét a francia és angol gyarmatosítók harca, az indián törzsek visszaszorítása és az amerikai függetlenségi háború motíválja.

Alberto Moravia: A megalkuvó. Egy tartalmas kapcsolatok híján nevelkedő, rossz ösztönei rabságába kerülő gyermek felnőtté válását írja meg ebben a regényben az író.

További ajánlat: **Zdzislaw Nowak — A malomtól a góig** (50 táblás játék). A szerző különböző korok és földrészek játékeit gyűjtötte össze, ezekből ötven társasjátékot mutat be az olvasónak. A könyvben megtalálható a játékszabályok, valamint a színes játéktáblák. A győzelmet nem a véletlen, hanem a nagyobb tudás, játéktapasztalat és szemfülesség dönti el. A könyv külön fejezetet foglalkozik a hazánkban is egyre népszerűbbé váló góval. A könyvek megkaphatók, amíg a készlet tart, a szokott időben: hétfő, szerda, péntek délután, az ebédlőben.

Szöke Jánosné